



NCF-004-017204

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

CC - 08 : Philosophical Perspectives of Education

Faculty Code : 004

Subject Code : 017204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૬
- (૧) પરમ તત્ત્વ શું છે ?
 - (૨) આદર્શવાદના પ્રણેતાના બે નામ લખો.
 - (૩) ઉપનિષદોની સંખ્યા કુલ કેટલી છે ?
 - (૪) અષ્ટાંગ યોગના નામ લખો.
 - (૫) વ્યવહારવાદનો અર્થ લખો.
 - (૬) મહર્ષિ અરવિંદના માટે કેળવણીની વ્યાખ્યા લખો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો : ૧૨
- (૧) સમતુલિત વિકાસનું સ્વરૂપ લખો.
 - (૨) પ્રકૃતિવાદના પ્રણેતા લખો.
 - (૩) ઉપનિષદનો અર્થ લખો.
 - (૪) મહર્ષિ પતંજલિ અનુસાર ગુરુનાં મહત્ત્વ લખો.
 - (૫) આદર્શવાદ અનુસાર શિક્ષણના હેતુઓ લખો.
 - (૬) આપના માટે કયા તાત્ત્વિક વિચારો (વાદ) યોગ્ય છે ? દલીલો રજૂ કરો.
 - (૭) મહર્ષિ પતંજલિનો પરિચય લખો.
 - (૮) મહર્ષિ અરવિંદના મતે શિક્ષણના હેતુઓ લખો.
- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬
- (૧) કર્મનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) પંચકોષીય શિક્ષણ વ્યવસ્થા કેવી હતી ?

- (૩) ભારતીય અખંડ મંડલકર વિકાસ સમજાવો.
- (૪) આત્મા, એકાત્મા અને તત્ત્વ ખ્યાલ સમજાવો.
- (૫) ટૂંકનોંધ લખો : જૈન દર્શન.

૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬

- (૧) સ્વામી વિવેકાનંદની શૈક્ષણિક ફિલસૂફી સંદર્ભે પ્રદાન વર્ણવો.
- (૨) વ્યવહારવાદ અને વાસ્તવવાદની તુલના કરો.
- (૩) ભાગવત ગીતાનો પરિચય આપો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૨૦

- (૧) તત્ત્વજ્ઞાનનો અર્થ લખી. તેની શાખાઓ વિગતે સમજાવો.
- (૨) પ્રકૃતિવાદ એટલે શું ? તેમાં ઉદ્દેશ્ય અને અધ્યાપન પદ્ધતિ કેવી હોય છે ?
- (૩) મહાત્મા ગાંધીએ આપેલ કેળવણીની વ્યાખ્યા સમજાવી શિક્ષણના હેતુઓ, પદ્ધતિ અને મૂલ્ય શિક્ષણ અંગેમાં તેમના વિચારો ચર્ચો.

ENGLISH VERSION

1 Answer the following questions briefly : 6

- (1) What is Param Tatv?
- (2) Give names of any two pioneers of idealism.
- (3) How many Upanishad are there?
- (4) Give names of Ashtang Yogas.
- (5) Write meaning of pragmatism.
- (6) Write down the definition of education according to Maharshi Aurbindo.

2 Answer any six from the following questions : 12

- (1) Write the nature of balanced development.
- (2) Write the names of pioneers and followeres of naturalism.
- (3) Give the meaning of Upanishad.
- (4) Write down the importance of Guru according to Maharshi Patanjali.

- (5) State the objectives according to idealism.
- (6) Which philosophical theory (Vad) is good according to you? Post your argument.
- (7) Give a brief introduction of Maharshi Patanjali.
- (8) Write down objectives of education according to Maharshi Aurbindo.

3 Answer any **four** from the following questions : **16**

- (1) Clarify the theory of Karma.
- (2) How was the Panchkoshiya education system?
- (3) Explain the Bhartiya Akhand Mandalakar development.
- (4) Explain the concept of Atma, Ekatma and Tatv.
- (5) Write a short note: Jain Darshan.

4 Answer any **two** from the following questions in about 300 words : **16**

- (1) Write contribution of Swami Vivekanand in the field of educational philosophy.
- (2) Compare pragmatism and realism.
- (3) Give an introduction to Bhagvat Geeta.

5 Answer any **two** from the following questions in about 400 words : **20**

- (1) Write down the meaning of philosophy and discuss its branches in detail.
- (2) What is naturalism? How are the objectives and teaching method?
- (3) Explain the definition of education as given by Mahatma Gandhi and discuss in detail objectives, method and views about value education.